

Verksamhetsberättelse för redskapsgruppen vid Institutionen för Akvatiska Resurser, SLU 2016 för arbete utfört av Program Sälar och Fiske.

Sven Gunnar Lunneryd, Sara Königson, Maria Hedgärde och Peter Ljungberg

Torskburar

Under 2017 har samarbetet med DTU Aqua i Danmark fortsatt. I samarbetsprojektet med DTU Aqua ingår flera delmoment. Delvis ett storskaligt försök som DTU Aqua framför allt har ansvarat för. Program Sälar och fiske har ansvarat för delprojekt med fokus bland annat på torskbeteende och sälsäkerhet. Det har gjorts ett försök med torskbursfiske i centrala Bottenhavet. Vidare har torskburar delats ut till yrkesfiskare i Skåne och Blekinge via medel från länsstyrelserna. Bilaga 1.

Torskfällor

Arbetet med torskfällor har varit intimt kopplat till de projekt som bedrivits med medel från selektiva redskap. Bilaga 2.

Under 2016 prövade vi med att låta huset stå ovanför botten antingen vid ytan eller mitt i vattenmassan, detta för att undvika slitage på pontonfiskhuset av vågrörelser mot botten. Två nya fällor placerades i Blekinge och Ystad. Detta för att testa om torsken som följer botten när den kommer in i redskapet också är villiga att simma uppåt i vattenmassan mot fiskhuset. Resultatet var tydligt, fångsterna var dåliga i jämförelse med tidigare års fångster, det är svårt att tvinga torsken simma uppåt i ett redskap utan det verkar som om den söker sig ut ur redskapet istället. Detta är värdefull kunskap som ligger till grund för kommande försök.

Bifogar en rapport om försök med torskfällor vid Gotland med medel från Gotlands länsstyrelse. Bilaga 3.

Säljaktstudie

Tre jaktstudier utfördes. En med jakt främst från båt vid strömmingsfiske i Bottenhavet, en med jakt från land vid laxfiske i Blekinge samt en studie av maginnehållet från skjutna gråsälar i Skåne och Blekinge samt koppling till skadesituationen i torskfisket. Effekter från skyddsjakten skiljde sig från de två områdena. Studien av maginnehållet visade ett intressant resultat med en stor konsumtion av torsk. Någon koppling av skadesituationen har ännu inte kunnat utföras då data om skador i fisket fortfarande saknas. Bilaga 4.

Skonsam vittjning av push up fälla för fiske efter sik med återutsättning av lax

En studie av förbättringar ur fiskens synpunkt under vittjning av pontonfällor utfördes i Västerbottens län. Rapporten ligger nu till grund för förslag av förändring av förbudet att fiske med fasta redskap under våren. Bilaga 5.

Övrigt

Gruppen har varit delaktig i flera försök med medel från selektiva redskap. Under 2016 har försök startat med utveckling av en kombibur för fångst av plattfisk och torsk, en ny konstruktion av torskbur samt en plattfiskbur. Vidare sker fortsatta försök med räkburar och kombiburar för fångst av torsk och hummer. Vi har startat försök med makrillfälla och sillfälla vid västkusten som kommer att fortsätta under 2017, samt en helt ny studie av skonsam vittjning av pontonfiskhus. Bifogar rapport om försöken med utveckling av räkburar och kombiburar för fångst av torsk och hummer som startade 2015. Bilaga 6.

För Gotlands länsstyrelse har vi utfört försök med att utveckla flundrefisket med not. Försöken var en viktig metodtest av det notsystem som utvecklades 2015 av Program Sälur och Fiske. Till slut lyckades vi med några effektiva kast vilket visar metodens möjligheter. Bilaga 7.

Information

Under 2016 har Sälur och Fiske utvecklat en facebook sida som är välbesökt av både myndigheter och intressenter. Idag har sidan 246 följare. Vi lägger ut korta hänvisningar till egna projekt och rapporter samt artiklar som publicerats av annan media. Vi delar även information som är relevant för sällförvaltning, kustfiske, fiskeriförvaltning m.m. Under 2016 lades 52 inlägg ut. Även ett Instagramkonto har startats upp med syftet att sprida information om olika projekt i form av bilder.

Under året har flera vetenskapliga artiklar publicerats i ett specialnummer av tidskriften The Journal of Ocean Technology med titel Sustainable fishing, the rise of baited traps. SLU har haft två examensstudenter som har gjort sina examensarbeten inom program Sälur och Fiske och arbetena är publicerade på SLU:s hemsida. De projekt som vi har utfört i samband med SLU selektiva sekretariatet har publicerats i en Aqua-rapport. En artikel i Yrkesfiskaren angående burfiske med ljus har även publicerats.

Vi har haft 26 presentationer om sälsäkra redskap och konflikten för intresseorganisationer och myndigheter samt på konferenser i Polen och Mexico (ICES).

Rapporter

Ljungberg, Lunneryd, Lövgren and Königson. 2016. Including cod (*Gadus Morhua*) behavioural analysis to evaluate entrance type dependent pot catch in the Baltic. The Journal of Ocean Technology. Volume 11, 4.

Hedgärde, Willestofte, Kindt-Larsen, Lunneryd and Königson. 2016. Explaining the catch efficiency of different cod pots using underwater video to observe cod entry and exit behavior. The Journal of Ocean Technology. Volume 11, 4.

Stavenow, Ljungberg, Kindt-Larsen, Lunneryd and Königson. 2016. What attracts Baltic Sea grey seals to seal-safe cod pots and when do they attempt to attack fish in pots? The Journal of Ocean Technology. Volume 11, 4.

Königson, Ljungberg, Hedgärde and Lunneryd. 2016. Addressing seal and fisheries conflicts. Seals and Fisheries Program at SLU Aqua. Trade Winds. The Journal of Ocean Technology. Volume 11, 4.

Sekretariatet för selektivt fiske. Rapportering av 2015 års verksamhet. 2016. Redaktör Daniel Valentinsson. Aqua reports 2016:8

Königson och Hedgärde. 2016. Kan ljus i torskburar attrahera torsk även i Östersjön? Yrkesfiskaren nr 10.